

Predstavitev izbirnih predmetov

9. RAZRED

MAREC, 2024

Obvezni izbirni predmeti

Izbirni predmeti so način prilagajanja osnovne šole individualnim razlikam in interesom učencev.

Predmetnik namenja vsakemu izbirnemu predmetu po eno uro na teden, razen tujemu jeziku, ki mu namenja dve uri na teden. Učenke in učenci 7., 8. in 9. razreda izberejo dve uri pouka izbirnih predmetov tedensko, lahko pa tudi tri ure, če s tem soglašajo starši.

Starši otrok, ki obiskujejo glasbeno šolo z javno veljavnim programom, lahko predlagajo oprostitev sodelovanja pri izbirnih predmetih. O oprostitvi odloči ravnatelj.

Število izbirnih predmetov, ki jih lahko izvaja posamezna šola, se določa na podlagi števila oddelkov.

Število prijavljenih učencev oziroma skupno število skupin bo vplivalo na to, ali bo šola v naslednjem šolskem letu določen predmet izvajala ali ne.

Učenci 9. razreda lahko v šolskem letu 2024/25 izbirajo med naslednjimi ponujenimi obveznimi izbirnimi predmeti:

- Angleščina III
- Nemščina III
- Šolsko novinarstvo
- Retorika
- Likovno snovanje III
- Elektrotehnika
- Računalniška omrežja
- Raziskovanje domačega kraja in varstvo okolja
- Turistična vzgoja
- Načini prehranjevanja
- Šport za sprostitev
- Glasbeni projekt
- Verstva in etika III
- Poskusi v kemiji

Učenci lahko izmed ponujenih predmetov izberejo samo tiste, ki jih preteklo leto še niso obiskovali. Tudi Lopolis jim ponudi le to možnost.

ANGLEŠČINA III

ŠTEVILO UR: 64 UR LETNO / 2 URI TEDENSKO

Cilji:

- vzgajanje za strpnost, spoštovanje drugačnosti in sodelovanje z drugimi;
- vzbuditi zanimanje za drugo in drugačno;
- učenje nemščine učencem pomaga razumeti, da je nemščina sredstvo, s katerim lahko pridobijo več znanja in izkušenj;
- učenci začnejo z razvijanjem celostne sposobnosti za medkulturne in med jezikovne komunikacije s pomočjo nemščine;
- pouk nemščine je usmerjen k učencu, njegovemu jezikovnemu razvoju in postopni samostojnosti;
- učenci razvijajo in poglobljajo jezikovno znanje ter jezikovne sposobnosti (slušno in bralno razumevanje, ustno in pisno sporočanje), postopoma se seznanjajo z jezikovnimi normami, konvencijami in funkcijami.

Predstavitev predmeta:

Nemščina ali angleščina sta v osnovni šoli triletna predmeta, ki se izvajata dve uri tedensko, kar je skupno 204 ure. Učenec lahko po enem ali dveh letih izstopi; lahko pa začne z učenjem v 8. ali 9. razredu, če ima ustrezno predznanje. Učenci, ki uspešno zaključijo šolanje v OŠ in s tem tudi triletno učenje nemščine ali angleščine kot izbirnega predmeta, lahko v gimnazijah nadaljujejo z učenjem.

NEMŠČINA III

ŠTEVILO UR: 64 UR LETNO / 2 URI TEDENSKO

Cilji:

- vzgajanje za strpnost, spoštovanje drugačnosti in sodelovanje z drugimi;
- vzbuditi zanimanje za drugo in drugačno;
- učenje nemščine učencem pomaga razumeti, da je nemščina sredstvo, s katerim lahko pridobijo več znanja in izkušenj;
- učenci začnejo z razvijanjem celostne sposobnosti za medkulturne in med jezikovne komunikacije s pomočjo nemščine;
- pouk nemščine je usmerjen k učencu, njegovemu jezikovnemu razvoju in postopni samostojnosti;
- učenci razvijajo in poglobljajo jezikovno znanje ter jezikovne sposobnosti (slušno in bralno razumevanje, ustno in pisno sporočanje), postopoma se seznanjajo z jezikovnimi normami, konvencijami in funkcijami.

Predstavitev predmeta:

Nemščina ali angleščina sta v osnovni šoli triletna predmeta, ki se izvajata dve uri tedensko, kar je skupno 204 ure. Učenec lahko po enem ali dveh letih izstopi; lahko pa začne z učenjem v 8. ali 9. razredu, če ima ustrezno predznanje. Učenci, ki uspešno zaključijo šolanje v OŠ in s tem tudi triletno učenje nemščine ali angleščine kot izbirnega predmeta, lahko v gimnazijah nadaljujejo z učenjem.

ŠOLSKO NOVINARSTVO

ŠTEVILO UR: 32 UR LETNO / 1 URA TEDENSKO

Cilji:

- Učenci prebirajo časopisni in revijski tisk, sledijo radijskemu in televizijskemu programu ter si oblikujejo kritičen odnos do medijev.
- Tvorijo raznolika informativna in interpretativna publicistična besedila (novica, poročilo, anketa, intervju ...).
- Ustvarjajo šolski časopis, pripravljajo oddaje na šolskem radiu, objavljajo svoja publicistična besedila na medmrežju.
- Objavljajo svoje prispevke v mladinskem tisku in se odzivajo na razne literarne razpise.
- Uvajajo se v raziskovanje jezika in književnosti, preučujejo raznolike socialne zvrsti, posebej narečja in interesne govornice.
- Spoznavajo slovstveno folkloro, zbirajo in preučujejo kulturno dediščino na podeželju.

Predstavitev predmeta:

Šolsko novinarstvo je enoletni izbirni predmet, ki nadgrajuje predmet slovenščina. Povezuje se z mnogimi predmeti in področji, predvsem z vzgojo za medije, knjižnično, likovno in tehnično vzgojo, računalništvom, tujimi jeziki, zgodovino, geografijo ...

Šolski novinarji večino časa opravljajo praktično delo, ki poteka tudi na terenu, skupinsko in projektno delo. Učitelj upošteva njihove interese.

RETORIKA

ŠTEVILO UR: 32 UR LETNO / 1 URA TEDENSKO

Cilji:

- retorika ni znanost niti umetnost, temveč veščina uspešnega izražanja svojih stališč, zato se je možno naučiti;
- učenci se naučijo javnega nastopanja in javnega uspešnega zagovarjanja svojih stališč;
- učijo se svoje izjave argumentirati tako, da sogovorca prepričajo, učijo se poslušati in razumeti druge;
- spoznavajo, kako pomemben je spomin in dobro poznavanje jezika ter pomenov besed pri sestavi govora;
- cilje dosegajo na različne načine in jih lahko učinkovito izkoristijo pri drugih predmetih in v življenju nasploh.

Predstavitev predmeta:

Je enoletni izbirni predmet, ki se izvaja enkrat tedensko v 9. razredu. Pouk retorike se povezuje z učenčevimi izkušnjami, saj je retorika vsakdanja uporabna in koristna veščina. Teorija je ponazorjena z nekaj izbranimi besedili, dopolnjuje se z različnimi zapisanimi ali posnetimi govori literarnih junakov in medijskih osebnosti. Delo poteka v različnih oblikah (frontalno, individualno, skupinsko); zaželena je uporaba elektronskih medijev. Učenci dobijo dve oceni za samostojen govorni nastop in eno oceno za analizo (razčlenitev) govora.

LIKOVNO SNOVANJE III

ŠTEVILO UR: 32 UR LETNO / 1 URA TEDENSKO

Predstavitev predmeta:

Izbirni predmet likovne vzgoje – likovno snovanje – je s svojimi vzgojno-izobraževalnimi nalogami pomemben dejavnik, ki dopolnjuje vsebine rednega predmeta likovna vzgoja. Na kognitivni ravni razgrajuje vidni svet, na izrazni pa ga likovno oblikuje. Z likovnim prakticiranjem učenci poglobljajo razumevanje prostora, izražajo občutja, oblikujejo stališča in vrednote.

Ob komunikaciji in interakciji z učiteljem pri teoretičnem in praktičnem delu učenec razvija občutljivost zaznavanja, likovno-ustvarjalno mišljenje, čustev in gibalno občutljivost, natančno zaznavanje, vizualni spomin, domišljijo in motorično spretnost. Gre za kompleksno sodelovanje in prepletanje ustvarjalnih in likovnih dejavnikov učenca. Dejavniki se aktivirajo verbalno, realizirajo pa se v likovnem izražanju.

Učenci:

- razvijajo zmožnost opazovanja, predstavljalnosti, likovnega mišljenja, likovnega spomina in domišljije,
- pridobivajo znanje likovne teorije in ostrijo čut za likovne vrednote,
- se seznanijo z razlikami in povezavami med vizualnim in likovnim svetom,
- ob likovno dejavnem delu bogatijo čustvene, socialne in estetske osebne kvalitete,
- razvijajo odnos za likovne stvaritve, do nacionalne in splošne človeške likovne kulturne dediščine.

ELEKTROTEHNIKA

ŠTEVILO UR: 32 UR LETNO / 1 URA TEDENSKO

Predstavitev predmeta:

Elektrotehnika je enoletni tehnični izbirni predmet, pri katerem učenci pridobivajo temeljna spoznanja o proizvodnji, prenosu in porabi električne energije.

Spoznajo možnosti pridobivanja električne energije s klasičnimi in alternativnimi viri in jih preizkusijo z modeli. Načrtujejo in izdelajo različne modele električnih naprav s sestavljanjki.

Pri spoznavanju porabnikov gradijo delujoče modele oziroma uporabne predmete.

Pridobljeno znanje povežejo z drugimi naravoslovno-tehničnimi vsebinami (TIT, FIZ, KEM, BIO, GOS). Razvijajo sposobnost za delo v skupini in sposobnost samostojnega reševanja problemov. Spoznavajo poklice s področja elektrotehnike in sposobnosti, ki so zanje potrebne, ter se motivirajo za prihodnje poklicno delo na področju elektrotehnike.

Praktično delo je prevladujoča oblika pouka. Posebna pozornost je namenjena varnemu delu.

RAČUNALNIŠKA OMREŽJA

ŠTEVILO UR: 32 UR LETNO / 1 URA TEDENSKO

Predstavitev predmeta:

Računalništvo je razdeljeno na tri sklope:

- urejanje besedil (UBE) se izvaja v 7. razredu,
- multimedija (MME) v 8. razredu in
- računalniška omrežja (ROM) v 9. razredu.

Tretje leto (ROM) učenci oblikujejo svojo internetno spletno stran in jo postavijo pod svojim uporabniškim imenom na www-strežniku. Vso pridobljeno znanje bodo s pridom izkoriščali in ga s tem utrjevali že v osnovni šoli. Pozneje pa bodo le s primerno utrjenim znanjem lahko sledili in uporabljali izjemno hitro prihajajoče novosti na področju računalništva in interneta ter na drugih področjih.

RAZISKOVANJE DOMAČEGA KRAJA IN VARSTVO NJEGOVEGA OKOLJA

ŠTEVILO UR: 32 UR LETNO / 1 URA TEDENSKO

Cilji:

- uporaba preprostih terenskih raziskovalnih metod na terenu;
- pridobljeno znanje ustno, grafično, kvantitativno in pisno predstaviti;
- razširjanje prostorskih predstav v domači pokrajini.

Predstavitev predmeta:

Predmet je namenjen učencem 9. razreda. Učenci se naučijo uporabljati preproste terenske raziskovalne metode, zlasti neposredno opazovanje, orientacijo v pokrajini, kartografsko in drugo gradivo in dokumentiranje ugotovljenega in opazovanega. Pri delu uporabljajo literaturo in sodobna sredstva za spoznavanje oddaljenih pokrajin. Pridobljeno znanje predstavijo na različne načine (v obliki pisnih del, grafičnih prikazov...). Uporabljajo ga za primerjanje, analizo, sintezo in vrednotenje učnih vsebin.

TURISTIČNA VZGOJA

ŠTEVILO UR: 32 UR LETNO / 1 URA TEDENSKO

Cilji:

- učenci na primeru domačega kraja spoznavajo turizem kot spremljajoč se razvojni pojav in se seznanijo z osnovami za razvoj turizma v domačem kraju (pokrajini) in v Sloveniji;
- spoznavajo in vrednotijo različne osnove za razvoj turizma, zlasti naravno in kulturno dediščino v okolici in v Sloveniji;
- odkrivajo in vrednotijo tiste sestavine življenja v domačem kraju in regiji, ki bi lahko obogatile obiskovalce;
- vključujejo se v turistično življenje domačega kraja in pri tem spoznavajo ljudi in ustanove, ki se ukvarjajo s turizmom;
- spoznavajo turistične poklice in možnosti zaposlovanja v turističnih dejavnostih ter razvijajo sposobnosti za opravljanje najrazličnejših del v turizmu;
- spoznavajo turistično društveno dejavnost in se pripravljajo za sodelovanje v turističnem društvu;
- razvijajo sposobnost kulturnega komuniciranja in javnega nastopanja.

Predstavitev predmeta:

Turistična vzgoja je enoletni izbirni predmet, namenjen učencem od 7. do 9. razreda. Skupina je lahko heterogena. Temeljni namen predmeta je vzgoja učencev za pozitiven odnos do turizma in turistov. Učencem bi naj vzbudil zanimanje za turizem kot možno področje njihovega prihodnjega poklicnega ali ljubiteljskega dela ter jih motiviral za pridobivanje znanja o turizmu kot družbenem gibanju in perspektivni gospodarski dejavnosti v domačem kraju, širši okolici in državi ter za spoznavanje, ohranjanje in premišljeno izkoriščanje naše naravne in kulturne dediščine, ki je oblikovala našo istovetnost in razpoznavnost.

NAČINI PREHRANJEVANJA

ŠTEVILO UR: 32 UR LETNO / 1 URA TEDENSKO

Cilji:

- učence poučiti, kako si z zdravo prehrano zagotoviti in ohraniti zdravje;
- z učenci nadgraditi vsebine, pridobljene pri rednem pouku gospodinjstva;
- poglobiti znanje v smislu usmerjanja v nadaljnje šolanje na agroživilskih, gostinsko-turističnih in zdravstvenih šolah;
- razvijati individualno ustvarjalnost pri pripravi hrane.

Predstavitev predmeta:

Predmet predstavlja nadgradnjo predmeta gospodinjstvo, kjer učenci kritično ocenjujejo svojo prehranjenost, ugotavljajo povezave le-te z vplivi na zdravje in načrtujejo potrebne spremembe v prehrani. Učenci pri predmetu, pri katerem delo v večini poteka praktično, pripravljajo hrano za ljudi v različnih starostnih obdobjih ter se seznanjajo z alternativnimi načini prehrane ter prehrano v posebnih razmerah.

ŠPORT ZA SPROSTITEV

ŠTEVILO UR: 32 UR LETNO / 1 URA TEDENSKO

Cilji:

- skrb za skladen telesni razvoj (splošna kondicijska pripravljenost, skrb za telesno držo in zdravo postavo, razumeti odziv organizma na telesno ali psihično utrujenost, prepoznavanje stresa, spoznati tehnike sproščanja)
- seznanjanje z novimi športi, ki so del sodobne športno-rekreativne ponudbe
- krepitev občutka samozavesti in zaupanja vase
- prijetno doživljanje športa in njegov sprostivni vpliv

Predstavitev predmeta

Namen enoletnega predmeta Šport za sprostitev je spoznavanje novih športov, ki jih v obveznem šolskem programu ni mogoče izvajati, so pa z vidika športno-rekreativnih učinkov pomembni za kakovostno preživljanje prostega časa v vseh življenjskih obdobjih.

Pri programu šport za sprostitev ponudimo sodobne športno-rekreativne vsebine glede na možnosti okolja in različnost v zmožnostih in interesih učencev. Namen programa je približati šport učenčevim potrebam, interesom in željam, omogočiti spoznavanje novih športov in poudariti razvedrilni in sprostilni značaj športa. Program lahko vsebuje športne zvrsti iz osnovnega programa (ples, aerobika, tek, plavanje, pohodništvo), lahko pa tudi druge športe, ki jih ponudi šola (kolesarjenje, namizni tenis, badminton, tenis, borilni športi, hokej v dvorani, rolkanje, tek na smučeh, orientacija ...).

Način ocenjevanja:

Učenci se ocenjujejo s številčno oceno od 1 do 5.

GLASBENI PROJEKT

ŠTEVILO UR: 32 UR LETNO / 1 URA TEDENSKO

Cilji:

- Učenci se ob glasbi sproščajo in se z njo ukvarjajo tudi v prostem času.
- Igrajo na različne inštrumente s poudarkom na ukulele.
- Ob igranju po svojih zmožnostih tudi pojejo.
- Poustvarjajo vokalne, inštrumentalne in vokalno-inštrumentalne tuje in domače vsebine.
- Navajajo se na samostojno orientacijo v izbranih partiturah in na zapis lastnih zamisli.
- Ob glasbenih in z glasbo povezanih dejavnostih razvijajo odgovornost za skupno sodelovanje ter vrednotijo dosežke.
- Predstavljajo svoje poustvarjalne in ustvarjalne dosežke.
- Družijo se.
- Spoznavajo tuje dežele in učence iz drugih držav.

Predstavitev predmeta:

Ukulele Bend 2.0, ali drugače poimenovan glasbeni projekt, je izbirni predmet, kjer učenci z različnimi glasbenimi sposobnostmi igrajo na različna glasbila. Poudarek je predvsem na nadaljevalnem izpopolnjevanju igranja na ukulele. V okviru tega predmeta se skupaj z učenci osredotočimo na nastopanje in pripravimo tudi glasbeni projekt, ki vključuje samostojni nastop skupine. Osrednji glasbeni projekt bo nastop v tujini v okviru programa Erasmus+.

Za spremljavo bodo učenci poleg ukulele uporabljali tudi druga glasbila, kot so Orffov inštrumentarij, zvočne cevi, različna tolkala, cajon in bas kitaro. K predmetu se lahko prijavijo učenci, ki jih zanimajo druga glasbila, ki bodo spremljala ukulele in petje.

Vključevali bomo tudi glasbila, ki jih učenci že igrajo.

Učenci skozi ta predmet aktivno izvajajo in doživljajo glasbo, kar je pomembna dejavnost za razvoj kognitivnih sposobnosti mladostnikov. Predmet je naravnano praktično, pri katerem so učenci vedno aktivni in ustvarjalni. Medpredmetno se povezuje s tujimi jeziki in materinščino.

Učenci bodo za predmet potrebovali ukulele (40-90€). Večino glasbil imamo v šoli, kdor pa ima svoje glasbilo doma, ga seveda prinese s seboj, da bo lahko igral nanj.

VERSTVA IN ETIKA II

ŠTEVILO UR: 32 UR LETNO / 1 URA TEDENSKO

Cilji:

- spoznati različna religiozna in nereligiozna pojmovanja sveta ter življenja na njem;
- razvijati sposobnosti razumeti druge ljudi, z njimi sodelovati, biti solidaren in pripravljen reševati konflikte;
- razvijati zmožnost etične presoje in pripravljenosti za prevzemanje odgovornosti zase, druge ljudi in naravo;
- spoznavati objektivna dejstva, odkrivati moralne vrednote in dosežati spoznanja, ki pomagajo oblikovati življenjske odločitve;
- ovrednotiti pomen krščanstva za razvoj evropskih kultur in oblikovanje slovenskega naroda;
- navajati na kritičen in konstruktiven vstop v pluralno družbo, še posebej glede na njeno versko pluralnost.

Predstavitev predmeta:

Učence pripravljamo na dožemanje raznolikosti verstev kot sestavine različnosti sveta, pri čemer je pozornost pri predmetu namenjena nasprotjem, ki lahko izhajajo iz sprejemanja različnosti, ter pogojem in načelom, ki omogočajo sožitje (vrednote, dostojanstvo, sporazumevanje). Pri obravnavi verstev so v ospredju verske skupnosti, njihov odnos do drugih skupnosti, vrednot in etike medčloveških odnosov, pri čemer vključujemo tudi ožje življenjske teme, kot so družina, prijateljstvo, ljubezen, solidarnost, delo in poklic. Temeljna kategorija je oseba, njena odgovorna dejavnost v svetu in različnih skupnostih. Tako učence navajamo na pripravljenost in usposobljenost za avtonomno ter odgovorno ravnanje v demokratični družbi, ob kritičnem presojanju vrednot in življenjskih okoliščin, ter pripravljenost za dialog.

POSKUSI V KEMIJI

ŠTEVILO UR: 32 UR LETNO / 1 URA TEDENSKO

Cilji:

- učenci utrdijo in poglobijo znanje, razumevanje in uporabo kemijskih vsebin s pomočjo samostojnega eksperimentalnega dela, z razvijanjem razumevanja bistvenih podobnosti in razlik med snovmi na osnovi opazovanj in eksperimentiranja;
- razvijajo spretnosti in veščine za varno in učinkovito delo s snovmi, eksperimentiranje in raziskovanje;
- seznanijo se z raznolikimi vidiki dela v kemijskem laboratoriju;
- urijo se v osnovnih tehnikah in operacijah laboratorijskega (in terenskega) eksperimentalnega dela.

Predstavitev predmeta:

Je enoletni predmet, ki je namenjen učencem 8. in 9. razreda. Pri tem predmetu učenci utrdijo in poglobijo znanje, razumevanje in uporabo kemijskih vsebin s pomočjo samostojnega eksperimentalnega dela. Usvojijo postopek eksperimentiranja (raziskovalnega dela): od načrtovanja do izvajanja eksperimentov, opazovanja, zbiranja, beleženja, razvrščanja, analize in predstavitve podatkov (procesiranje podatkov), postavljanja zaključkov in ocenitev smiselnosti rezultatov in zaključkov ter njihovo povezovanje s teorijo in življenjskim okoljem.

